

سوئیفت چیست ؟

سیف اله خیری

سوئیفت، جامعه تعاونی ارتباطات مالی بین بانکی بین المللی است. نقش و هدف سوئیفت، سرعت بخشیدن به نقل و انتقالات مالی و اطلاعاتی بین بانکها با یکدیگر و موسسات مرتبط غیر بانکی پذیرفته شده مانند دلان، صرافان، موسسات سرمایه گذاری، ترخیص کنندگان و واسطه های پول با بانکها است. برای این منظور سوئیفت زبانی یگانه درمناسبات بانکها فراهم آورده است که تنها تعدادی پیام استاندارد را در برمی گیرد. شبکه سوئیفت، دسترسی مستقیم به سامانه های بانکی و کارگزاران مربوط را در سراسر جهان با سرعت بسیار بالا ممکن می سازد و امکان انجام عملیات حسابداری مربوط را به یاری پیامهای استاندارد با همان سرعت فراهم می آورد. برخی از زمینه های فعالیت خدمات شبکه سوئیفت، شامل حواله های بانکی، پرداختها، صورتحسابهای بانکی، معاملات و تبدیل ارز، بروات وصولی، اعتبارات اسنادی، معاملات سهام بین بانکها، گزارش مالی حسابها و صورتحسابها می باشد. علاوه بر پیامهای عملیات بانکی، شبکه سوئیفت، اخبار و اطلاعات دیگری را نیز در اختیار اعضا می گذارد. مثلا با استفاده از این شبکه می توان از خبر ادغام بانکها یا تغییر در عملکردهای سیستم آنها مطلع شد. همچنین در صورت سرقت اسناد یک بانک، مشخصات اسناد مسروقه فوراً از طریق شبکه سوئیفت به سراسر جهان اطلاع داده می شود. چنین تحولاتی به صورت بخشنامه از طریق سامانه سوئیفت به تمام بانکها مخابره می شود. هر بانک عضو سوئیفت به سایر شعبه های خود در سراسر دنیا و همچنین با تک تک بانکهای دیگری که عضو شبکه سوئیفت هستند، دسترسی راحت و مستقیم شبانه روزی دارد. در مراسلات بانکی که از طریق سوئیفت انجام می گیرند، امنیت بالایی تضمین می شود. سامانه ایمنی سوئیفت دارای چند مرحله فیزیکی، تکنیکی و پردازشی است. از این رو راه استفاده غیرمجاز در آن بسته شده و از ورود هرگونه پیام بانکی غیر مجاز به داخل سامانه جلوگیری می شود. تمام پیامها به صورت کد ارسال و دریافت می شوند و بنابراین کسی نمی تواند آنها را دستکاری کند. سامانه مخابره پیام چنین است، وقتی پیام بانکی از مبدا مخابره می شود، بین راه و قبل از آنکه به مقصد برسد، شکل آن از حالت اولیه خارج می شود و به ترکیب نامانوسی در می آید که برای شخص ثالث قابل خواندن و تشخیص نیست. پیام همین که به مقصد می رسد، دوباره به حالت اول برمی گردد. عملیات بانکی بین المللی از طریق سوئیفت به سرعت اجرا می شود و ارسال هر پیام بیش از چند ثانیه طول نمی کشد. از آنجا که امور مربوط به تایید، تشخیص و اعتبار پیام با روشهای کنترل انجام نمی شود، عملیات بانکی سریع و بدون نیاز به تایید اضافی صورت می گیرد. به علاوه شبکه، رمز را به طور "خودکنترل" شناسائی می کند که این نیز به سرعت عملیات می افزاید. شبکه سوئیفت، احتمال اشتباه در پیامهای بانکی را کاهش می دهد در نتیجه احتمال پرداختهای مضاعف به حداقل رسیده و امکان مخدوش یا گم شدن پیام از بین می رود. پیامهای بانکی سوئیفت، که دارای استانداردهای خاص خود است، به طور خودکار مخابره می شوند. تمامی اعضای درون شبکه از زبانی یگانه و استاندارد بهره می گیرند که سبب افزایش دقت و سرعت می شود. لازم به توضیح است که این شبکه بطور شبانه روزی کار می کند و از نظر زمانی محدودیتی ندارد. زمینه تشکیل سوئیفت در جهان از اوایل دهه ۱۹۶۰ فراهم شد که رشد سریع بانکداری سبب شده بود بانکها به دنبال خدمات با کارایی بالا باشند. در سال ۱۹۷۱ تعدادی از بانکهای بزرگ جهان تصمیم گرفتند از طریق یک سامانه ارتباطی به یکدیگر متصل شوند و سرانجام در سال ۱۹۷۳ "جامعه تعاونی ارتباطات مالی بین بانکی بین المللی" یا سوئیفت درکشور بلژیک توسط ۲۵۰ بانک اروپائی و آمریکائی تشکیل شد و از سال ۱۹۷۷ مورد بهره برداری قرار گرفت. هم اکنون تعدادی از بانکهای ایرانی مانند بانک مرکزی، بانک ملی، بانک صادرات، بانک تجارت و بانک سپه عضو شبکه سوئیفت می باشند.

